

**Körmend város önkormányzati programja
2010-2014.**

TARTALOM

1. A PROGRAMALKOTÁS TÖRVÉNYI HÁTTERE ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI KÖRNYEZETE3

2. A PROGRAM CÉLJAI.....5

<u>Az ipari park kínálta lehetőségek kiaknázása</u>	<u>13</u>
<u>A város formálódó új arculatának megismertetése befektetői körökben</u>	<u>13</u>
<u>A kis- és középvállalkozások működési feltételeinek javítása, a vállalatok közötti együttműködés elősegítése</u>	<u>14</u>
<u>Körmend, 2011. március 24.</u>	<u>23</u>

1. A PROGRAMALKOTÁS TÖRVÉNYI HÁTTERE ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI KÖRNYEZETE

Az Önkormányzatok számára törvény írja elő a gazdasági-társadalmi program megalkotásának kötelezettségét. *„A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. (1990. LXV. törvény 91.§ (6) bekezdés)*

A gazdasági program mintegy vezérfonalul szolgál az Önkormányzatok Képviselőtestületei számára; ennek mentén kell a fejlesztési elképzeléseket megvalósítani, ehhez illetően kell a település arculatát formálni.

Nincsenek könnyű helyzetben az Önkormányzatok a 2010-2014-es ciklus-program megalkotásakor. A **kormányzat társadalmi-gazdasági átalakításokba kezdett**, ezek jó része azonban az önkormányzati programalkotáskor még nem öltött jogszabályi formát. Így még számos olyan kérdés nem látható egyértelműen, amihez az önkormányzati programnak is illeszkednie kell (pl. uniós támogatások új szemlélet, új fejlesztési célok, prioritások szerinti lehívása és elosztása, az elosztás intézményrendszere, a közbeszerzések, pályázati rendszerek szerkezeti reformja, a kisvállalkozások támogatása, családpolitika új iránya, oktatáspolitikai átalakítása, egészségügyi intézményrendszer megreformálása, adózás új alapokra helyezése, befolyt központi adók visszaosztása stb.)

De nem könnyíti meg az Önkormányzatok helyzetét az a **gazdasági világválság** sem, amelyből a világ fejlettebb országai jelenleg kezdenek csak kiutat találni, és amelyre hazánknak még választ kell adnia. Ilyen környezetben nehéz az Önkormányzatoknak például a munkahelyteremtéssel kapcsolatos fejlesztési elképzeléseiket megfogalmazni, hiszen - különösen - a nagybefektetői döntéseket meghatározóan a kormányzati támogatás- és adópolitika befolyásolja.

Természetesen mind az új kormányzati programból eredő, mind pedig a gazdasági világválságra válaszul adandó kormányzati döntések kihatnak Körmend városának lehetőségeire is. Vélhetően azonban helytálló annak a megállapítása, hogy Körmend jó úton halad akkor tovább, ha egyrészt folytatja a korábban megkezdett infrastrukturális fejlesztéseit (gondolván itt pl. a szennyvízhálózat további bővítésére, útburkolatok pályázati források segítségével történő folytatólagos felújítására, úthálózatok bővítésére), másrészt, ha kiáll az előző időszakban megkezdett beruházások folytatása, fejlesztése mellett, és ehhez partneri kezet nyújt (GYSEV-el együttműködve vasúthálózat fejlesztése, vasúti és közúti közlekedés összehangolása, fejlesztése, a körmendi szabadidőközponttal együttműködve további turisztikai fejlesztések elősegítése, testvér- vagy partnervárosainkkal együttműködve a megkezdett beruházások véghezvitele stb). Harmadrészt Körmendnek új utakat is kell keresnie ahhoz, hogy a mai kor változó kihívásaira –saját mértékben, léptekben – választ tudjon adni (társadalom elöregedése, születések csökkenő száma, megváltozott munkaerőigények kielégítése, környezeti állapot fenntarthatósága stb).

Körmend szerencsés abból a szempontból, hogy a korábbi ciklusprogramok is tudatosan már olyan fejlesztési irányokat jelöltek ki, amelyek szervesen egymásra épültek, és amelyek így mára már vagy megvalósultak, vagy olyan stádiumba kerültek, ami lehetővé teszi, hogy további, erre épülő fejlesztési célok valósuljanak meg. (Példaként említve: a szennyvíztisztító telep felújítását követően elkezdődhetnek a szakaszosan végrehajtott szennyvízberuházások, s mára Körmend eljutott oda, hogy gyakorlatilag Körmend központi területén teljeskörű a szennyvízhálózat kiépítettsége, így a Nádaljai, Alsóberki, Felsőberki városrészeknek, valamint a Rábán aluli területeknek a hálózatra való rácsatlakoztatása maradt feladatként még hátra városunk számára.) Mindez a tervezhetőséget igen jelentősen befolyásolja. Az alább bemutatandó gazdasági programot is a szerves, egymásra épülő fejlődés folyamatosságának követelménye hatja át. Jelen program ezért mintegy folytatása a korábbiaknak, és szerkezetében is követi a korábbiakat.

2. A PROGRAM CÉLJAI

A ciklusprogram **alapvető célkitűzései** - a településfejlesztési koncepcióban rögzítettekkel összhangban – a következők:

- *Az infrastrukturális fejlesztések folytatása, kiszélesítése a vasúti fejlesztések irányába is*
- *Fejlett egészségügyi, oktatási, kulturális és szociális intézményrendszer megtartása, az új törvényi szabályokhoz való igazítása, a további fejlesztési prioritások kialakítása*
- *Megváltozott gazdasági körülmények közt munkahelyek megőrzése, Körmend versenyképességének megtartása*
- *Új fejlesztési irányok kijelölése, különösen a turisztikai lehetőségek területén*
- *Környezeti állapotunk védelme, környezeti és helyi értékeink megismertetése és védelme*
- *Körmend térségi pozíciójának további erősítése*

A fenti célok elérése érdekében **feladatunk**:

- *A meglévő partneri kapcsolatok fenntartása és megerősítése, a partnerség erősítése az infrastrukturális fejlesztések, a munkahelyteremtés, a közös projektek, beruházások során*
- *A város turisztikai lehetőségeinek kiaknázása*
- *partneri kapcsolatok kiépítése az újonnan felálló állami vagyongazdálkodókkal a körmendi, állami tulajdonú vagyontárgyak sorsáért érzett felelősség végett, az állami szándék és szerepvállalás feltérképezése*
- *a térségi központi szerep megerősítéséhez szükséges intézkedések megtétele*
- *összefogás a fenti célok elérése érdekében.*

A fenti célok közt továbbra sincs prioritási rangsor, az azokhoz rendelhető egyes (akár különböző célokhoz tartozó) intézkedések, projektek tekintetében azonban vannak kiemelt jelentőségűek, elsőbbséget élvezők. Ilyen a **8-as elkerülő szakasz építése, a város turisztikai arculatának megalapozása, az egymásra épülő infrastrukturális fejlesztések folytatása.**

3. A célokhoz rendelt intézkedések

3.1. Az infrastrukturális fejlesztések folytatása, kiszélesítése a vasúti fejlesztések irányába is

A korábbi, 2006-2010-es ciklusprogram számos olyan fejlesztést irányozott elő infrastrukturális téren, melyek mára megvalósultak (pl. Óváros szennyvízhálózatának kiépítése, városi utak felújítása, kerékpárutak építése stb.).

2010-2014 közt az alábbi fejlesztési irányvonal követése indokolt:

A városrészek szennyvízhálózatra történő csatlakozásának biztosítása

A 2010-es évben Körmend belvárosa szennyvízhálózatának kiépítésével a központi városrészekben a csatornázottság megoldottá vált. Már korábban is benyújtottuk pályázatunkat a **városrészek** (Berki városrészek, Horvátnádalja, Rábán aluli területek) **szennyvízelvezetésének kiépítésére**, illetve az illetékes Minisztériumok elé tártuk problémánkat (agglomerációs lehatárolás), kérésünket. Mivel a fejlesztést a lakosság támogatja, ugyanakkor technikai feltételei is adóttak (a befogadó telep alkalmas nagyobb mennyiségű szennyvíz megtisztítására), így el kell érni a döntéshozóknál a projekt támogatását, hogy ezen városrészekben is biztosítottá váljon a csatornázottság. Ezzel a környezeti állapot megóvásáért is sokat tesz a város, hiszen a jelenlegi szennyvízkezelés semmiképpen sem problémamentes.

Csapadékvíz-elvezetés hatékonyságának növelése, belvizek elleni védekezés

A **csapadékvíz-elvezetés** a város nagyobb részén nem kellően hatékony. E téren átgondolásra szorul a **hatáskörök rendszerének felülvizsgálata minisztériumi szinteken**, gondolván itt az Őrségi Vízügyi és Talajvédelmi Társulat szerepére is. A Vízügyi Igazgatósággal és a környező településekkel tárgyalások lefolytatása is szükségessé válhat esetlegesen egy új irány kidolgozásáról, új típusú együttműködés kialakításáról. A Városgondnokságnak ütemezetten el kell végezni a vízelvezető árkok kitisztítását.

A **belvizek elleni védekezést** is meg kell erősíteni, látható, hogy a nagy mennyiségű csapadék elvezetése csak megerősített töltésekkel, árokrendszerekkel lehetséges. Amennyiben a Kormány átveszi ezen feladatokat az Önkormányzatoktól, úgy a továbbiakban is láthatóvá kell tennünk azt, hogy mely védvonalakon van szükség további erősítésre. Mivel ez országos probléma is egyben (gondoljunk a 2010-es árvizekre, s az azutáni állami szerepvállalási kényszerre), így meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy központi támogatással a védelem megerősített legyen a Rába menti településeken is.

Úthálózat fejlesztések

Az **M8-as és az M86-os utak fejlesztésének** sürgősségére a korábbi ciklusprogram is felhívta a figyelmet, eddig is megtettünk mindent annak érdekében, hogy az állam megkezdje ezen beruházásokat, a jövőben is élnünk kell minden eszközzel azért, hogy ezen állami beruházások ténylegesen, a 2014-es ciklus végéig megvalósuljanak. Az elkerülő út új távlatokat nyit a településfejlesztés számára, ezek kihasználása Körmend elemei érdeke is egyben.

A város **útburkolatainak felújítása** évről – évre ütemezetten halad előre. A következő időszakban már fel kell készülnünk a más forrásokból zajló közúti és vasúti fejlesztések (8-as elkerülő út építése, GYSEV –nek a Szombathely-Körmend-Szentgotthárd vasúthálózatot érintő fejlesztése) Körmendet érintő hatásaira is (Rákóczi u. tehermentesülésével annak új közlekedési rendjének kialakítása, vasúti és közúti közösségi közlekedés összehangolása, vasútállomás új funkciókkal történő bővítése).

A járdák felújítása mellett a kerékpárral közlekedők érdekeit is védve, további kerékpárutak kialakításának feladatát is magunkra kell vállalnunk, melyhez pályázati forrást bevonása szükséges (pl. Horvátnádálja irányában).

A GySEV fejlesztése révén a ciklusprogram elfogadásának idejére már megvalósult a Sopron-Szombathely-Körmend-Szentgotthárd vasútszakasz villamosítása. Már a korábbi ciklusprogram is hangsúlyozta a *Körmend-Zalalövő* vasútszakasz fejlesztésének szükségességét is, mégis az elmúlt időszakban a vasútszakasz megtartásáért kellett küzdeni. Körmendnek minden fórumon képviselnie kell ezen vasúti vonal jelentőségét, hiszen ezzel teremtődne meg a vasúti korridor Szlovákia és az Ad-

ria közt, Körmeneknek pedig mindez egyben versenyelőnyt jelentene a munkahelyteremtés terén.

Lakásépületek folytatólagos felújításának támogatása

Önkormányzatunk évek óta jelentős összegeket biztosít az iparosított technológiával épült lakótömbök energiatakarékos felújítására, mindennek mára már látható eredményei lettek. Ezen fejlesztési irány szintén találkozik a lakossági érdekekkel, támogatással, így folytatása – kormányzati források rendelkezésre állása esetén – önkormányzati feladat továbbra is.

Fel kell térképezni annak lehetőségét, hogy Önkormányzatunk – annak saját tulajdonában álló gazdasági társasága révén – hogyan nyújthatna segítséget azon lakóépületek számára, amelyek ténylegesen nem működnek társasházakként, és így számos nehézséggel terheltek.

Meg kell vizsgálni az önkormányzati tulajdonú ingatlanok városon belüli elhelyezkedését, kihasználtságát, és ha szükséges, „tisztítani” kell a tulajdonviszonyokat. A város központjában található, egykoron Fiala házaspár otthona elnevezés alatt működött ingatlanok – annak jogi helyzetének rendezését követően – funkciót kell adni. Ez a feladat vár ránk a Fényes - Korona tömbbelsőként ismert ingatlan együttes esetében is.

3.2. Fejlett egészségügyi, oktatási, kulturális és szociális intézményrendszer megtartása, további fejlesztési prioritások kialakítása

Városunkban az egészségügyi, oktatási, szociális és kulturális intézményrendszer igen fejlett, és erre méltán büszkék lehetünk. A szociális ellátórendszer teljes körűen kiépített, más települések számára mintaként is szolgál. A nevelési, oktatási intézményeinkben folyó oktató – nevelő munka eredményessége a diákok sikereiben mérhető le. Vannak ugyanakkor további, átgondolásra szoruló feladatok e téren is.

A szociális ellátórendszer további fejlesztése:

Mint említésre került, a szociális intézményrendszer átfogó védelmet nyújt az arra rászorulóknak, illetve a szolgáltatásait igénybe vevők részére. Ugyanakkor Körmendnek is választ kell adnia az ismert társadalmi problémákra, a lakosság elöregedésére, az idősek gondozása iránti szükséglet megnövekedésére. Ennek keretében indokolt az idősek átmeneti elhelyezését szolgáló Idősek Gondozóháza férőhelyei számának növelése, a Körmend, Kossuth L. u. 26. szám alatti nyugdíjasok elhelyezésére szolgáló – ún. ÖNO – lakások felújítása, melyhez szükséges pályázati források bevonása. Az idős emberek gondozásának és a róluk való gondoskodás másik fő iránya a 30 férőhelyes idősek bentlakásos elhelyezését szolgáló intézmény felépítése, működtetése. Ennek pénzügyi alapja magánszemély adománya, önkormányzati működtetés, pályázati források bevonása, ellátottak befizetései. Továbbra is cél, hogy a meglévő szociális ellátórendszer – alkalmazkodva az igényekhez – stabilan működjön, és ez megkönnyíti a rászorultak, illetve ellátottak mindennapi élet nehézségeit. A szociális terület fejlesztése nem csak egy a program céljai közül, hanem ennek megvalósítása egyben erkölcsi kötelességünk is.

Az egészségügyi ellátás megőrzése:

Az egészségügy (azon belül is a kórházi ellátás rendszere) országos reform előtt áll. Körmend feladata az, hogy a reform során megőrizze a városban a kórházi betegellátást, fekvő-betegellátást a három alapszakmában (sebészet, belgyógyászat, szülészeti-nőgyógyászat) és pályázati források bevonásával a járóbeteg-ellátást tovább fejlessze. Indokolt a megyében lévő kórházi ellátást biztosító szolgáltatókkal, azok fenntartóival – a feladatellátás vonatkozásában – a koordináció kialakítása. Célszerű a térség településeinek összefogása a kórház működési feltételeinek javítása érdekében, e téren meg kell vizsgálni az együttműködés lehetőségét és irányultságát.

Az egészségügyi alapellátás városunkban jól működik, ezen eredmény megőrzése kívánatos a továbbiakban is.

Az oktatási –kulturális intézmények által teremtett értékek védelme

Az iskolahasználók és a fenntartók megfogalmazzák a szükségleteiket,

megkövetelik a kor kihívásainak megfelelően az oktatás megújulását, a minőségi pedagógusmunkát, a rendszeres továbbképzéseket, a pedagógus szakma professzionalizálódását. A nevelési, oktatási intézményekben folyó munka magas színvonalú Körmenden. Részben ezt ismerte el a Képviselő-testület akkor, amikor anyagi eszközöket áldozott az intézmények felújítására (lásd pl. Bölcsőde felújítása, Batthyányné Coreth Mária Óvoda korszerűsítése, intézményi fűtésrendszerek rekonstrukciója).

A következő ciklus során is feladatunk marad ezen intézmények fejlesztése, az erre megnyíló pályázatok révén. Immáron nemcsak intézményi épületek külső felújítására, hanem az intézményen belüli szakmai munka fejlesztésére is megjelentek pályázatok, jelenleg is van olyan intézmény, ahol ennek keretében zajlik az oktató-nevelő munka átalakítása. Ennek folytatása is indokolt. A tartalmi fejlesztést támogatja az informatikai infrastruktúra fejlesztése, a kompetencia alapú oktatás és nevelés bevezetése az intézményekbe. A kompetencia alapú oktatás elterjesztése megköveteli a pedagógusoktól az új tanítás-tanulás szervezési módszerek elsajátítását. Egyre sokoldalúbban képzett szakemberekre van szükség a közoktatásban. Az egyenlő esélyek biztosítása, a hátrányok leküzdésének segítése továbbra is kitűzött feladatként kell, hogy jelentkezzen.

Az oktatást érintő kormányzati elképzelések realizálódásakor Körmendnek is fel kell készülnie az új intézkedések bevezetésére. Az óvodai és általános iskolai feladatellátás optimális működtetésének támogatása, összehangolása a következő időszakban a legfontosabb feladat. A közoktatással kapcsolatos információk teljes körű hozzáférhetőségének biztosítása minden fenntartó és intézmény számára, a professzionális tanügyirányítás megteremtése. Erősíteni a fenntartók és a közoktatási intézmények együttműködési készségét.

Fokozottan kell törekedni a költséghatékonyság megvalósítására, a költségvetési normatíva hatékony és célirányos felhasználására. A gyermek és tanulólétszám csökkenése és a ciklusban várható jogszabályi háttér változása megköveteli a szakmailag indokolt és költséghatékony intézményi szerkezet kialakítását.

Körmend térségi központi szerepe nyilvánul meg abban, ha fogadni tudjuk továbbra is a kistérségi településekről érkező gyermekeket intézményeinkben. A közoktatási intézmények épületeinek felújítása, akadálymentesítése és korszerűsítése, a hiányzó

feltételek megteremtése a következő időszakban – a pályázati források és lehetőségek függvényében – fontos célként fogalmazódik meg.

A kulturális intézmények – noha finanszírozottságuk országosan is nehézkes – az elmúlt évek során Körmenden értéket teremtettek és őrzik azokat. Nemzeti és városi ünnepeink, jeles évfordulóink olyan ünnepi programsorozat mentén szerveződnek, amelyre – ismerve az anyagi eszközök korlátozottságát – büszkék lehetünk. A városi könyvtár szisztematikusan, a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával fejleszti szolgáltatásait, ehhez a jövőben is segítő kezet kell nyújtani.

A könyvtár a szakmai teljesítményét az országos, megyei rangsorban elfoglalt előkelő helyezése fémjelzi. Személyi állománya, szervezeti felépítése a jelenlegi igényekhez, valamint a költségvetési kondíciókhoz igazított. Teljesítőképességét sikeres pályázatokkal erősítette, kistérségi kisugárással, regionális konzorciumokban programvezetői státuszt elérve jól pozícionálta magát.

A Kulturális Központ esetében meg kell őrizni az eredményeket, ugyanakkor **erősíteni kell egyes munkaszervezési területeket**. Jelentős előrelépés lenne, ha sikerülne elérni az egymásra épülő, több évre szóló, így hagyományt teremtő kulturális kínálatot városi szinten. A városban meglévő, de nyilvánosságra nem került értékek felkutatásával, civil szervezetek erejének összefogásával lehet új szintet hozni kulturális életünkben. Az Önkormányzat ezen erők összefogását magára vállalja.

Szükségessé válik az önkormányzat kulturális koncepciójának elő- és elkészítése. Az elképzelések között határozott jövőkép, cél és stratégia meghatározása szükséges, mely átláthatóvá teszi a városi intézmények és civil szervezetek együttműködését ezen a területen, valamint meghatározza a finanszírozás elveit és gyakorlatát. A koncepciónak a kitűzött célokhoz gyakorlati lépésekre is javaslatot kell tennie.

3.3. Megváltozott gazdasági körülmények közt munkahelyek megőrzése, Körmend versenyképességének megtartása

A program tárgyalásakor Magyarország még magán viseli a gazdasági világváltság jegyeit. Az ország csak megfelelő kormányzati intézkedések mellett tud növekvő pályára állni, Körmend feladata az, hogy a kormányzati intézkedésekre gyorsan reagálva, továbbra is megtegyen mindent a helyi munkahelyek megőrzéséért, új munkahelyek létesítéséért.

Az ipari park kínálta lehetőségek kiaknázása

Még a korábbi ciklusprogram az ipari park infrastrukturális fejlesztését célozta meg, addig mára – fenti cél megvalósulásával – az **ipari parkba történő betelepülés ösztönzése a cél**. A környező városokhoz képest is kiemelkedő a körmendi ipari park infrastruktúrája, és földrajzi elhelyezkedése. Városunk már korábban megteremtette a betelepülő vállalkozások támogatásának feltételeit, ennek fenntartása továbbra is indokolt. Körmendet mindig is a partnerség jellemezte az új munkahelyek létesítésekor, meglévő munkahelyek megtartásakor, ezt a hozzáállást továbbra is biztosítani kell a városban jelen lévő munkáltatók felé. Fenntartjuk azon álláspontunkat, hogy a városnak nem lehet ellentétes érdeke az ipari parkot működtető gazdasági társasággal. A város érdekei, szerződéses jogai iránt eddig is kiálltunk, ha kellett, ugyanakkor mindig készek voltunk és vagyunk jelenleg is arra, hogy minden eszközzel (Körmend népszerűsítése befektetői körökben, vállalkozások támogatása, társzervekkel való együttműködés kialakítása) segítsük az ipari park üzemeltetését.

A város formálódó új arculatának megismertetése befektetői körökben

Városunk az elmúlt ciklusban lehetőséget kapott arra, hogy új arculatot is felmutasson. Ezzel Körmend jelentős lépést tett előre annak érdekében, hogy a közeljövőben a város meglévő ipari adottságai és formálódó turisztikai lehetőségei megerősítsék egymást, és így vezessenek el egy újabb fejlődési szakaszhoz. Különösen a nagyvállalkozások számára szempont a letelepedéskor az, hogy a fogadó város milyen rekreációs szolgáltatásokat tud felkínálni a dolgozóik számára. Városunknak így kötelessége élni az újonnan megnyílt turisztikai lehetőségekkel, annak népszerűsítése, megismertetése közös érdekünk kell, hogy legyen.

A kis- és középvállalkozások működési feltételeinek javítása, a vállalatok közötti együttműködés elősegítése

A hazai kis- és közepes vállalkozások versenyképessége eddig is hagyott kívánnivalót maga után, ám a gazdasági válság – éppen a tőkehiány miatt – még jobban sújtotta ezen vállalkozói kört. Az Európai Unió tiltja a versenyelőny nyújtását a helyi vállalkozások számára. Új törvényekkel, lényegesen egyszerűbb beszerzési rendszerrel azonban el lehet érni azt, hogy ezen vállalkozói kör is megrendelésekhez jusson. Kívánatos lenne a kis-és középvállalkozások közti együttműködés erősítése, melyben az Önkormányzatnak katalizáló szerepe lehetne.

Körmend jó kapcsolatot tart fent a Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, a Regionális Munkaügyi Központ Vas Megyei Igazgatóságával, illetve a térség szakképző intézményeivel. Amennyiben a kis-és középvállalkozói kör erre nyitott, úgy ezen szervezetek tudását, szolgáltatásait is a helyi vállalkozások szolgálatába lehet állítani.

3.4. Új fejlesztési irányok kijelölése, különösen a turisztikai lehetőségek területén

Említésre került fent, hogy Körmend új lehetőséget kapott, új arculatot teremthet magának azzal, hogy turisztikai kínálatát erősíti. Az idegenforgalom hazai fellendülése is erre ösztönzi Önkormányzatunkat.

Együttműködés a meglévő turisztikai létesítmény üzemeltetőjével

A 2010-ben átadott wellness-és szabadidőközpont üzemeltetőjével az Önkormányzat továbbra is partneri kapcsolatot kíván fenntartani. A most megnyílt szabadidő-létesítménynek különösen az első években van nagy szüksége a megfelelő reklámra, kapcsolati hálókra. A kistérség lakói, illetve Vas és a szomszédos többi megye polgárai körében népszerűsíteni kell a turisztikai kínálatot. A különböző idegenforgalmi kiállításokon, szakmai napokon Körmend város Önkormányzata is részt vesz. Ezen felül lobbizni kell azért, hogy egyre több konferencia szerveződjék a városban, az új turisztikai központban. Támogatjuk az üzemeltető újabb fejlesztési céljait, hi-

szen ezzel újabb munkahelyek létesülnek a városban, egyben komplexé válik a szolgáltatási kínálat is.

Batthyány kastély értékvédelme

A város saját történelmi, művészeti, építészeti hagyatékával, kulturális és sportéletével tudja elősegíteni a helyi idegenforgalom fellendülését. A Batthyány kastély, mint az ország öt legértékesebb ingatlanjainak egyike jelentheti a fő kapcsolódási pontot a magánereből megvalósult turisztikai beruházással. Az elmúlt években az önkormányzati erőfeszítések ellenére az állam nem működött együtt Körmenddel – és más, országos műemlékeknek helyt adó városokkal sem – saját vagyonának megőrzése végett. Ebből tanulván a kastélyt illetően Önkormányzatunknak meg kell szólaltatnia az újonnan felálló tulajdonosi testületet szándékairól és lehetőségeiről, ha vannak, elképzeléseiről. A kastélyban meglévő, Önkormányzatunk által használt ingatlanrészeknek az állagmegóvása, fejlesztése nemcsak önkormányzatunk, de a tulajdonos magyar állam érdekeit is szolgálja. Az e téren már elindult önkormányzati fejlesztéseket (várkert felújítása, múzeumi fejlesztések) véghez kell vinni. A további ingatlanrészek önálló vagy közös hasznosításáról partnerségre épülő tárgyalások során kell dönteni.

Vallási turizmus erősítése, új módszerek keresése

A Batthyány-Strattmann László személyéhez kötődő vallási turizmusnak új lendületet kell adni, esetlegesen össze kell kapcsolni a térség más vallástörténeti hagyatékával (Szent Márton út, Mária út). A Batthyány-kultusz erősítése és kiterjesztése a család történetéhez kapcsolódó településekre, Körmennd és az érintett vonzáskörzeti települések turisztikai együttműködésével. E téren szintén teret lehet és kell is adni az új gondolatoknak, elképzeléseknek, mivel az ilyen irányú fejlesztéseknek nincs még nagy hagyománya, múltja a térségben.

Természeti kincsünk, a Rába folyó védelme, turisztikai szerepének erősítése

A Rába folyó szintén számos fejlesztési lehetőséget kínál, ugyanakkor ezen turisztikai célpont fejlesztése is csak a **folyó partjain elhelyezkedő települések összefogásával**, fejlesztési elképzeléseik és lehetőségeik összehangolásával lehet sikeres. Egy jelenleg megvalósítás alatt álló projekt (Kalandos Rába part – élő folyó) már ezen együttműködés mentén nyert támogatást, amennyiben ezen együttműködési szándék és lehetőség továbbra is fennáll, úgy folytatni kell a fejlesztéseket, önállóan ugyanis egy település nem tudja a Rába folyó kínálta, jelenleg is kiaknázatlan turisztikai lehetőségeket kihasználni.

Tudatos városmarketing megtervezése:

Napjainkban komoly erőfeszítések történnek minden téren a **befektetők megnyerése** érdekében. Hiába vannak meg az adottságok ahhoz, hogy Körmend az idegenforgalom területén új piaci szereplővé váljék, mindezt csak tudatosan felépített marketingtevékenységgel lehet sikerre vinni. A város erősségeinek, egyedi értékeinek felmutatása, a lehetőségek tudatosítása, a településsel szembeni bizalom kialakítása, megerősítése Körmend elemi érdeke. Át kell gondolni, hogyan lehet a leghatékonyabban a város **marketingtevékenységét megalapozni**, milyen forrásokból lehet e célra pénzügyi támogatást szerezni, mely szervezetekkel lehet e téren együttműködést kialakítani, majd a megvalósítás útjára kell lépni. Ezzel összefüggésben, amennyiben az ehhez szükséges feltételek adottá válnak, sürgetővé válhat egy **városi turisztikai menedzsment létrehozatala**, mely biztosítja a turizmusban érdekeltek partnerségének megteremtését, érdekeik összehangolását, és együttes megjelenésük segítségét a turisztikai piacon.

A vállalkozói erő, a gazdálkodók és az önkormányzatok aktív együttműködésével turisztikai desztinációs szervezet (TDM) megalakítása, területi együttműködés létrehozása. Az alulról szerveződő kezdeményezés erősíteni képes a térség idegenforgalmi erejét a bel- és külföldi piacon egyaránt, ezzel kitörési pontot jelenthet a város és térsége szállásadóinak és vendéglátóinak. Többek között közös marketinggel fejleszteni a turizmust, **egy egységes, az adott térség egyediségét hangsúlyozó turisztikai kínálat létrehozása**. Növelheti a város és a térség

cselekvőképességét és kompetenciáját, amelyre egyenként nem lenne elég ereje egy szervezetnek sem. Segítségével önálló arculatot nyerhet a térség. A közösségteremtés új teret és lendületet kaphat. Jobb lehet az érdekérvényesítő képessége a városnak és térségének, jövedelmet generálhat más területeken is. A folyamat eredményeként térségi szervezeteket, illetve turisztikai szereplőket összekapcsoló hálózatok alakulhatnak ki, melyek alulról felfelé építkezve, az önkormányzat, a turizmusban érdekelt vállalkozások, a lakosság, valamint szakmai és civil szervezetek önkéntességén alapuló egységként működnek, és a marketingen, illetve az információszolgáltatáson túl a termékfejlesztés és az adott térség összes turisztikával kapcsolatos szakmai és menedzsment-feladatait ellátják.

3.5. Környezeti állapotunk védelme, környezeti értékeink megismertetése és védelme

A fogyó természeti kincsek védelme

Környezeti állapotunk védelme az elkövetkezendő időszakokban különösen nagy figyelmet igényel. Természeti kincseink fogyásával, a népesség számának növekedésével, a fogyasztásra épülő marketingvilágban környezetünk új kihívások elé állít bennünket. Körmendnek ebben a helyzetben az lesz a feladata, hogy olyan beruházások, felújítások mellé álljon, amelyek révén egyre kevesebb környezeti energia felhasználásával lehet a fejlesztési célt elérni. Ezzel a város tulajdonképpen már az elkövetkezendő generációk életminőségét védi azáltal, hogy kevesebbet vesz el az amúgy is fogyó természeti erőkből.

Ennek keretében, egy összehangolt vizsgálattal fel kell tárni – önkormányzati, de városi szinten is – a beavatkozásra váró területeket. Meg kell vizsgálni az intézmények működését, energiafogyasztását (villamos energia, víz-és gázfogyasztás, papírfelhasználás, hulladékképződés stb.), fel kell tárni a korszerűtlen, régi építéstechnikai módszerekből vagy emberi figyelmetlenségből, rossz beidegződésekből eredő energiapazarlásokat, és meg kell szüntetni azokat.

A természeti erőforrások fogyásának megakadályozására segítségül kell hívni az új fejlesztéseket, emberi találmányokat. Az e célra megnyíló pályázatokat „le kell hívnia”

Körmendnek, hiszen az energiatakarékos rendszerek bevezetése jelenleg még magas ráfordítással járnak.

Korábban megkezdett energiatakarékos programok folytatása

Körmend városa az elmúlt évben, években jelentős lépést tett előre a pazarló energiafelhasználás megszüntetése végett. A városi intézmények **fűtésrendszerének korszerűsítésével** a gázfogyasztás jelentősen csökkent, a kívánt hatást sikerült kiváltani. Meg kell vizsgálni, hogy hol lehet még ezen módszer alkalmazásával energiát és költséget megtakarítani, és lehetőleg pályázati pénzek felhasználásával, a befejezett beruházások tapasztalataival folytatni kell a megkezdett munkát.

A pazarlóan működő paneltársasházak felújítását kezdetektől fogva, évente jelentős összeggel támogatja Önkormányzatunk. A társasházak energiatakarékosági szempontok alapján történő felújítását – kormányzati szerepvállalás mellett – továbbra is feladatnak tekintjük. Az Önkormányzat – saját tulajdonú gazdasági társasága révén – segítséget ad ahhoz, hogy a ténylegesen társasházként nem működő lakótömbök működése a törvény szerint helyreálljon, enélkül sok – számukra kedvező - lehetőségtől esnek el.

Hulladékkezelés– és ártalmatlanítás a Föld védelme jegyében

Az emberiség egyik legnagyobb kihívása, hogy a napi szinten iszonytató mennyiségben képződő hulladékot úgy ártalmatlanítsa, hogy egyúttal ne terhelje tovább vele az amúgy is szennyezett földet és élővilágot.

A szelektív hulladékgyűjtés régóta biztosított Körmenden, a környezetünkért felelősséget érzők rendeltetésszerűen használják is a hulladékgyűjtő szigeteket.

A Vas megye több települését, így Körmendet is érintő **közös hulladékgazdálkodási projekt** kedvezően befolyásolja a város környezeti állapotát. Körmenden egy hulladékgyűjtő udvar kialakítása hoz majd jelentős előrelépést a hulladékkezelésben.

A város azonban hiába tesz meg mindent a korszerű hulladékgazdálkodás érdekében, ha az emberek szemlélete nem változik meg, úgy nem jelentkeznek kívánt mértékben az eredmények a környezetvédelem területén sem. Ezért igen nagy figyelmet kell fordítani a környezettudatos szemlélet formálására, az óvodai, iskolai nevelés mellett egyedi üzenettel kell megkeresni a körmendieket, hogy új fogyasztási szokásokat alakíthassunk ki.

3.6. Körmend térségi pozíciójának stabilizálása

Körmend jelenleg is kistérségi központ, így feladatunk nem a térségi központi szerep megszerzése, hanem ezen tényleges szerep megerősítése, stabilizálása.

Amikor térségi központról beszélünk, akkor gazdasági-szellemi központra gondolunk. Egy olyan Körmendet látunk magunk előtt, amely a városban letelepült befektetők, vállalkozások révén munkát ad nemcsak a körmendi, hanem a Körmend környéki településen élők számára is. Egy olyan Körmendet, amely megújult főterével, felújított városközpontjával, a XXI. század követelményeinek megfelelő arculatával várja a látogatókat. A térségi központi szerepet ellátó Körmenden a szolgáltatások is koncentráltak, könnyen elérhetőek, a szolgáltatók közti együttműködés biztosított. A kulturális szolgáltatások színessége, és színvonala, a kulturális és rekreációs, szabadidős programok összehangolása révén a környező és távolabbi településekről is vendégek érkeznek városunkba. A térségi központi szerepet ellátó Körmend megőrzi oktatási –nevelési intézményeinek sokszínűségét, és mind az alapfokú, mind pedig a középfokú oktatást illetően megtartja vonzerejét. Az egészségügyi ellátás továbbra is térségi keretekben működik –immáron a térségbeli települések felelősségvállalása mellett. A városvezetés nyitott minden, Körmend fejlődését előmozdító új kezdeményezésre, elgondolásra. A térségi központi szerepet betöltő Körmenden fokozottak az erőfeszítések a közbiztonság védelme érdekében, ennek révén az emberek biztonságérzete javul. Végezetül a térségi központot jelentő Körmenden élők maguk is felismerik térségi pozíciójuk nyújtotta előnyöket és az ezzel járó felelősséget, és civil szervezeteik vagy választott képviselőik összefogásával, szélesebb körű együttműködéssel mutatnak példát más települések számára.

Mindehhez szükség van az alábbiakra:

Meglévő intézményrendszer nyújtotta szolgáltatások összehangolása, modern intézményrendszer megtartása:

A különböző intézmények, közszolgáltatók – amennyiben működésük egymásra kihat – közti együttműködés erősítése szükséges városi és kistérségi szinten. A városközpontban már koncentráltan vannak jelen a közszolgáltatók – Polgármesteri Hivatal, Posta, Kistérségi iroda, Földhivatal, Bíróság, Ügyészség stb. -, meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogyan lehetne még inkább egy helyre koncentrálni a szolgáltatásokat annak érdekében, hogy az ügyfelek a legkönnyebben, legkényelmesebben intézhessék ügyeiket.

Az intézményeinkben a korszerű technikai ügyintézés feltételei adottak, azonban amennyiben pályázati lehetőségek engedik, további fejlesztések végrehajtása indokolt. Különösen kívánatos ez a Polgármesteri Hivatalt érintően, mely a kistérségben élő több ezer ember ügyeit is intézi egyes szakterületeken. A Hivatal épületének felújítása, valamint az ügyfélbarát technikai rendszerek kiépítése mellett az ügyintézők képzésére is nagy figyelmet kell fordítani.

Közszolgáltatások térségi szintű megrendelése:

Körmend térségi szerepét növeli, emellett azonban költségcsökkentő tényező is egyben, ha a különböző közszolgáltatásokat a jövőben a körmendi kistérség települései közösen, egy pályázat keretében rendelik meg. A települési szilárd és folyékony hulladék elszállítása, közétkeztetés biztosítása, intézményi gáz- vagy elektromos áramellátás megrendelése esetében is költségcsökkentés valószínűsíthető a megrendelés nagyságára tekintettel. Amennyiben a térség települései hajlandóságot mutatnak az eziránti együttműködésre, úgy törekedni kell az ezirányú új szemlélet és gyakorlat kialakítására.

Közbiztonság fokozása:

Jelenleg a vasi városok közül Körmenden működik a legtöbb térfelügyelő kamera, a Szabadság tér felújításával egyidejűleg üzembe helyezett nyolc új kamera

érezhetően javított a közterületi közbiztonságot illetően. Ezen beruházást folytatni kell, a vállalkozások érdekeltségének megteremtésével, a Rendőrséggel, Polgárőrséggel, Körmend Közbiztonságáért Közalapítvánnyal együttműködve nemcsak további kamerák felszerelésével, de fokozott köztéri jelenléttel, gyors intézkedésekkel kell fellépni a rongálások, garázda jellegű cselekmények visszaszorítása végett.

Közterületek állagvédelme, tisztán tartása, vonzó esztétikai küldő megteremtése:

A térségi szerep erősítése együtt kell, hogy járjon a város közterületeinek rendezettségével, a burkolatok tisztán tartásával, esztétikailag igényes külső megteremtésével és megőrzésével. Tény, hogy az e célra létrehozott Városgondnokság nem látta el magas színvonalon ezen feladatokat, az intézmény eddigi formájában, a jelenlegi eszközparkkal és az eddigi munkaszervezési módszerekkel nem volt alkalmas azon eredmények elérésére, ami e téren elvárt. Ezzel nemcsak Körmend küzd, más városokban is napirenden szerepelnek hasonló problémák. Az eszközállomány fejlesztése mellett az egész intézmény további működtetése, annak formája változtatásra szorul. Az intézmény vezetésében változtatást szükséges végrehajtani. Az új vezetés legfontosabb feladata tervezési, szervezési és ellenőrzési tevékenységének rendszeres megvalósítása, egy célorientált személyzet kialakítása. A szakfeladatok elvégzéséhez vegye igénybe azon szakemberek tudását és közreműködését, akik megfelelő tudással és tapasztalattal rendelkeznek. A meglévő géppark szervezett és gazdaságos üzemeltetése mellett törekedni kell annak frissítésére. A virágosítás, parkosítás során a minőségi palánták és egyéb növények beszerzése mellett a szakmai tudást is folyamatosan fejleszteni kell.

A közterületek tisztántartása és megóvása érdekében fontos szerepe lehet a lakossággal való folyamatos kommunikálásnak, tájékoztatásnak. Rendszeres lomtalanítással segíthetjük a házaknál, lakásoknál összegyűlt nem kommunális hulladékok felesleges tárolását. Az eb-tulajdonosok részéről joggal elvárható a rendeletben foglaltak betartása, illetve annak előírásainak betartatása. A kóbor ebek hatékony begyűjtésével csökkenthetjük az általuk okozott szennyezést.

A közterületi rendőri jelenlét fokozásával vissza kell szorítani a vandál cselekményeket, egyúttal védeni kell a közterületi értékeket, vagyontárgyakat (bútorzat, növények). Ehhez nagy segítség a már működő kamerás térfigyelő rendszer, mely bővíthető. Így a frekventált és gyakran veszélyes körzetek is több figyelmet kaphatnak.

A játszóterek ütemezett felújítását folytatni kívánjuk, egyúttal törekedni kell arra, hogy a játszótér a játék mellett a környezettudatos nevelés eszköze is legyen (szelektív hulladékgyűjtés biztosítása játszótéri környezetben, vízvételi lehetőség biztosítása, mobil toalett felállítása).

A város zöldterületei különleges értéket képviselnek, védelmük mindenki kötelessége. A város legnagyobb zöldterülete, a Batthyány kastélypark. Ezen park állagmegóvása érdekében már többször felszólalt Körmend városa az érintett hatóságok előtt, ugyanakkor a terület nagy kiterjedése miatt valódi értékmentés és gyarapítás helyett csak az azonnali beavatkozást igénylő munkák elvégzésére került sor. Körmend városa már eddig is jelentős anyagi ráfordításokat vállalt a kastélypark megóvásáért, az elkövetkezendő időszakban – amellet, hogy a tulajdonos magyar állam figyelmét is fel kell hívni értékeinek védelmére – pályázati forrásokkal kiegészülve kell eme csodálatos park értékeit feltárni, megőrizni. (A terület vízutánpótlása nem halogatható, ez ugyan kevésbé látványos fejlesztés, azonban csak ez menti meg a növényzetet az elszáradástól.) A parkhoz illő millió megteremtése, közönség elé tárása csak így valósítható meg.

Civil szerveződések szerepének erősítése:

A civil szerveződések a társadalom alapkövei. Ezen szervezetek, egyesületek alulról szerveződve, önkéntes alapon fejtik ki tevékenységüket a legkülönbözőbb területeken. Számos érték, tudás birtokosai, mögöttük pedig ott van az ember, aki számtalan nemes, hasznos célért képes tudását, szabadidejét feláldozni. Városunkban biztosított az e szervezetekkel való kapcsolattartás, és ezen egyesületek – anyagi lehetőségekhez mért – támogatása, a jövőben ezért inkább az Önkormányzat és a civil szerveződések közti kapcsolatok elmélyítése, új dimenziókba helyezése lehet a cél. Az Önkormányzat és a civil egyesületek lehetőségeinek, erősségeinek és gyengeségeinek felmérésével fel kell kutatni azon területeket, ahol az együttműködés erősítésével, közös pályázati részvétellel

hatékonyabban lehet megvalósítani a közös célokat, mindezt kizárólag Körmend fejlődésének alárendelve. A Civil Honlapon keresztül biztosítani kívánjuk az egyesületeknek az információáramlást, és egy „Civil Kerekasztal” keretében azt kívánjuk támogatni, hogy maguk a civil szervezetek is – elszigeteltség helyett – közösen működjenek együtt céljaik megvalósításában.

Körmend, 2011. március 24.

.....

Bebes István
polgármester